

میزان استمرار اسکور حرکتی گاو پس از رخداد زخم کف سم در گاو

سید پریسا هاشمی فرد دهکردی^{۱*}، مرضیه مهدیزاده^۱، سمانه آذرپژوه^۲، کیمیا رئیس زاده^۱، پریسا رئیسی دهکردی^۱، احمدرضا محمدنیا^۲
^۱-دانشجوی دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهرکرد، ایران.
^۲-دانش آموخته دانشکده دامپزشکی، شهرکرد، ایران.
^۳-گروه علوم درمانگاهی، دانشکده دامپزشکی، دانشگاه شهرکرد، ایران.
 *ارائه دهنده مقاله: phashemifard@yahoo.com

مقدمه

سبب زخم کف سم و عفونت خط سفید بیشترین فراوانی را در بین عوامل غیر عفونی لنگش گاو شیری داشته و عامل رخداد زبانه‌های اقتصادی فراوانی می‌باشد. استفاده از اسکورینگ حرکتی و شناخت الگوی اپیدمیولوژیک عوامل متعدد لنگش، ممکن است راهی برای پیشگیری از آنها و همچنین تسهیل بیشتر موارد بیماری را فراهم نماید، هرچند که این اسکور حرکتی در بسیاری مواقع تا مدتها پس از رخداد عارضه همچنان بالا می‌ماند. هدف از مطالعه حاضر ارزیابی مدت استمرار اسکورهای حرکتی پس از رخداد عارضه زخم کف سم در گاوداری های صنعتی می‌باشد.

مواد و روش کار

در این مطالعه میزان رخداد زخم کف سم ۲۰ راس گاو در ۳ ماه متوالی قبل و بعد از رخداد عارضه در یک گاوداری صنعتی با ۸۰۰ راس گاو دوشا، مورد بررسی قرار گرفت. درجه بندی حرکتی در تمامی گاوها در ماه های قبل و همچنین بعد از رخداد عارضه انجام داده شد. برای این منظور از روش اسکورینگ ۵ نقطه ای اسپرچر که در آن اسکور یک به گاو سالم و اسکور ۵ به گاو کاملاً لنگ داده می‌شود، استفاده گردید. یافته ها با استفاده از آزمون t-Test در نرم افزار آماری sigmastat در سطح $P < 0.05$ مورد ارزیابی قرار گرفت.

نتایج

میانگین اسکور حرکتی گاو در ۳ ماه قبل از رخداد جراحی (۲/۴۴ ± ۰/۸۷) با میانگین اسکور حرکتی گاو در ۳ ماه بعد از رخداد جراحی (۱/۰۱ ± ۲/۷۷) تفاوت معنی داری نشان نمی‌دهد. میانگین اسکورهای حرکتی در ماه قبل از عارضه (۲/۲۵ ± ۰/۸۵) ثبت گردید که در ماه رخداد عارضه به شکل معنی داری افزایش یافته بود (۳ ± ۱/۲) که این افزایش در ماه بعد از رخداد عارضه هرچند هنوز به شکل ظاهری بالاتر از ماه قبل از رخداد عارضه بود (۲/۷۷ ± ۰/۹۷) ولیکن تفاوت معنی داری را نشان نمی‌داد. عدم اختلاف معنی دار کماکان ۲ ماه بعد از عارضه نیز وجود دارد و لیکن در ماه سوم پس از عارضه مجدداً اسکور حرکتی بالا رفته به گونه ای که به شکل معنی داری بالاتر از اسکور حرکتی در ماه قبل از عارضه است (۳ ± ۱/۱۳).

نتیجه گیری

آنچه مسلم است مبتنی بر نتایج این تحقیق اسکور حرکتی پس از رخداد جراحی زخم کف سم حداقل تا سه ماه بالا باقی می‌ماند هرچند که جراحی به شکل ظاهری بهبود یافته است.

- 1-Rushen J. Pomboureq E., de Passille AM. Validation of two measures of lameness in dairy cows 2007, Applied Animal Behaviour Science 106: 173-177.
 2-Telezhenko E. Bergsten Ch. Influence of floor type on the locomotion of dairy cows 2005, Applied Animal Behaviour Science 93: 183-197.

8th Iranian Symposium of Veterinary Surgery, Anesthesia & Radiology
 Faculty of Specialized Veterinary Sciences, Islamic Azad University, Science & Research Branch, Tehran - Iran
 23-25 Feb 2010

هشتمین سمپوزیوم جراحی، بیوشی و رادیولوژی دامپزشکی ایران
 ۱۴-۱۶ شهریور ۱۳۸۸ - دانشکده علوم تخصصی دامپزشکی دانشگاه آزاد اسلامی واحد علوم و تحقیقات تهران